

J E L E N K Ö R.

50. szám

Pest, szombat. Junius 23.

1832.

Foglalat: Magyarország. (Kinevezések. Állattenyésztő Társaság tudósítása minden magyar hazafihoz, kivált Gazdáinkhoz. Stettner György pápai prof. Kaposvári gyászhir). Anglia (Reformbill. Angol követek. Conferentia). Franciaország (Allg. Zeit.-beli levelek az utóbbi zavarokról. Ujabb hírek. Oppositio). Olaszország. (Anconai liberálisok nemes nyilatkozása). Török Birodalom. (Bosznia. Jutalom Ali meggyilkolójának. Pénzfolyamat. Gabonaár.

MAGYARORSZÁG.

Felséges Királyunk méltóztatott junius 10dikén költ legfentebb rendelete szerint Galantai gr. Eszterházy Nep. János, Sz. István m. kir. rende command., val. b. t. tanácsos Ó Excja helyébe, minekutána ez Veszprém vmegyei főispáni hivataláról lemondott, Vásonkói ifj. gr. Zichy István Ó Excját, Ó Felségének Sz. Pétervárott volt nagy követét, Sz. Istv. m. kir. rende nagykeresztését, cs. † , 's belső t. tanácsost, Veszprém vmegye főispánjává kinevezni.

Felséges Királyunk a' bánáti kir. bányászati igazgatóságnál megürült közbirói 's ügyvédi hivatalra Tarjányi Ignác eddig Lugoson volt kam. fiscalist méltóztatott kinevezni.

A' nagymélt. m. kir. udv. Kancellaria a' horvátországi ítélőtáblánál megürült jegyzői hivatalra Dominich Sándor Varasd vmegyei fősz.birót nevezte ki.

A' nagymélt. m. kir. helytartó-tanács f. e. junius 12diki rendeleténél fogva, a' m. kir. egyetemnél megürült fűvészet tanítói székre concursus hirdettetik f. eszt. October 27ikére.

Az Állattenyésztő Társaság

minden magyar hazafihoz, 's kivált gazdáinkhoz.

A' Magyarországi Állattenyésztő Társaságnak f. e. Majus 31dikén tartott köz-ülése, azon erős meggyőződésből, hogy minden köz intézetnek legbiztosabb sikeresítője a' lehető-legnagyobb nyilván, (azaz publicitas) szükségesnek tartá mind a' jelen nem volt Tagokat, mind általjában az egész nemes Hazát, addig is, míg az 1832diki Gyep-

könyv megjelenend a' Társaság' mostani álladalmáról eleve tudósítani.

Azok' kedvéért, kik az 1827dik óta évenként megjeleneni szokott Gyepkönyveket nem olvasták, nem léssen fölőslég röviden előre bocsátni, hogy: a' mostani, „Állattenyésztő Társaság“ czímet viselő hazai Intézet első kezdetét azon kevés tagokból álló Egyesületben kell keresnünk, melly 1826ban állván öszve, a' lóversenynek, mint a' lónemesítés legbiztosabb eszközének divatba hozását vette céljául. Elkezdődött a' Lóverseny 1827ben, Pesten, 's ezen új Intézet számos hazafiak' adakozásából egy két év mulva olly állandó lábra kapott, hogy már most öszvesen 13,090 arany tőke lévén örökre megalapítva, ennek kamatjából évenként több rendű versenydíjak járnak ki a' Pesti téren, elmulhatlanul; — nem említvén itt több nemeslelkű Fő-asszonyink 's egyéb hazafiak által részint éltök fogytáig, részint bizonyos időre ajánlott és ajánlandó díjakat, — mellyek által már most a' Lóversenyt elegendőleg ellátottak 's fenmaradandónak tekinthetni.

Örömmel tapasztalván azon Egyesület a' hazafiak kész részvétét, 's elégséges ajánlatokkal látván már biztosítva a' Lóversenyt, lassanként ön munkakörének tágbításáru kezd gondolkodni, — 's egy részről az 1828ban szinte szabad hazafi ajánlatokból felépült nemzeti Lóiskolát vevén gondviselése alá, más részről még némelly új közhasznu osztályokkal kívánta bővíteni foglalatossági körét. Ilyenek: az Állatmutatás, melly által juhok, szarvasmarhák 's egyé-

gazdasági állatok állíttatván ki egy közép-ponton, a' haza' minden részeiből, a' honi különféle természetmennyekkel gazdáink kölcsönösen megismérkedhessenek. Illyen: a' paraszt kanczacsikók jutalmaztatása, melly által az ország szegényebb sorsu lakosi jó lovak nevelésére serkentessenek. Illyen: a' lóárverés, és vásár, melly arra szolgáljon, hogy a' vevő az eladót, és ez amazt ismét egy középponton könnyen találhassa fel. Illyen a' pénzért hágatás, melly mind a' mén, mind a' kancza birtokosának egyiránt hasznot hajt. Illyenek végre az országos Méneskönyv kiadása (melly nem sokára sajtó alá kerül); — lóidomító intézet felállítása 's állat-orvosok formálása 's a' t.

Az említett Társaság mind ezek hasznosságáról meg lévén győződve, de azt egyszerűsmind jól tudván, hogy illy közintézeteknek mind életbe hozása, mind fentartása egyedül a' Hazafiak részvételétől függ, több ízbeli meghívásokat és kéréseket bocsátott mind egyes Hazafiakhoz, mind a' nemes törvényhatóságokhoz. Volt is sikere ezen felszólításoknak, úgy hogy az esztendei 10. pengő forint fizetésen felül, számos különajánlások tétettek egyik, vagy másik osztályra.

A' részvétel mindinkább 's inkább nevedvén, végre 1830ban 6 esztendőre aláírás nyitattott, mellyhez esztendei 10 pengő forinttal leendő járulásra minden hazafi meghívatott, 's a' lóversenyzési Egyesület, a' fent előszámlált kiterjedtebb körü, gazdasági czélokhoz képest „Állattenyésztő Társaság“ czímet vön fel. Ennek következtében az 1830diki versenyzés alkalmával számos 10 forintos Részvényesek jelenlétében tartatott közgyűlés, a' Társaság' folyamatban tartására Pesten egy középponti választottságot, az ország minden részeiben pedig hazafiságokról ismeretes számos képviselőket nevezett ki 's kért meg új tagok szerzésére, 's az egész intézet gyarapítására. Ugyanazon közgyűlés már most bizonyosb, és tágasb szerkezetet adván a' társaságnak, elhatározá, hogy a' 10 frtos ajánlatokból be-

gyüendő pénz a' már folyamatban vett lóverseny alkalmával, a' díjakon kívül előforduló közköltségekre, paraszt-lovak jutalmazására és lóiskolára legyen fordítva; az ezen szükségsek pótlásán túl megmaradó summa pedig mindenkor a' közgyűlés által meghatározandó czélra használtassék, fenmaradván akárki által a' 10 frton felül még a' fentebbi czélok akármellyikére különösen tett 's teendő szabad ajánlatnak az ajánló szándéka szerinti elrendeltetése.

Állandóbb alapra helyeztetve biztosabban munkálódhatván már most a' Társaság, a' fennevezett külön czéljait, u. m. lóversenyt, állatmutatást, paraszt kanczacsikók jutalmaztatását és lóiskolát évről évre folyamatban tartván, az 1831diki nyári közgyűlésben, a' köz szükségeken túl fenmaradt pénzből, némelly egyes Részvényesekkel együtt, Bhurtpore angol ménnek a' Társaság számára lett (mellyre maga a' Társaság 6 részvényt vön) vásárlását eszközölé, melly mén 1832ben 40 kanczát hágván 50 pengő frtjával, minden részvény után 42 száztoli (per Cent.) hasznot hajtott.

Még nagyobb állandóságra törekedvén a' Társaság, a' közelebbi Majus 31dikén tartott nagy számú közgyűlésben, a' Társaság számára leendő, 's az idei téli közgyűlésben már megpendített, későbbben pedig több választottsági ülésben vitatott házvétel fordult elő. — Minden oldali vizsgálat, és alapos tanácskozás után az tetszett ki végre, hogy felszámíthatlan haszon eredne ezen naprul napra gyarapuló Intézetre abból, ha a' Társaság itt Pesten, egy alkalmas fekvő telek és ház szerzése által magának állandó középpontot alkotna, 's így ezen országos Intézet, Hazánk fővárosában, minden Hazafiak részvéte, 's bizodalmanak hozzájárultával örökre meggyökeredvén, nem csak eddigi szerencsésen folytattott munkálódásinak adna nagyobb kört, — hanem idővel, mindennemű gazdasági műszerek, minták (modell) 's t. ef. kiállításá, 's az egy pontban egyesüendő gazdák véle-

ményei' 's tapasztalásinak közlése által, ismét tágasb tért nyerne, 's az egész mezeigazdaságra, levelezések, hírlapok, később pedig tán az Intézet saját időszak-írásának útján kiterjeszkedni volna képes, — sőt idővel, a' mi földmivelő országunkban olly sürgető szükségü gazdasági, 's műtudo-mányi Társaságnak szolgálhatna előlapjánál. Ezekhez képest elhatározott: hogy a' bemutatott terv szerint Gr. Károlyi Györgynek Pesten az üllői utcában fekvő 1200 □ ölnyi 's már több czélirányos épületekkel is ellátott telke 300 darab részvény által 60 pengő frtjával számítva egyet, olly módon vétessék meg, hogy a' Társaság maga számára azonnal 20 részvényt vegyen, — az egyes Hazafiak által vett egyéb részvényeket pedig a' folyamatban lévő munkálkodásira szükséges költségeken felül évenként fenmaradó társasági pénzből esztendőnkint tartandó sorshuzás útján magához váltsa, (addig is azoknak részint a' ház jövedelmiből, részint a' közpénztárból esztendei ötös kamatait fizetvén), 's így bizonyos évek elfolytával minden részvényt beváltván, az egész házat sajátjává tehesse.“

(Végét jövő levelünkben).

A' helvetiai hitvallást követők' dunántúli főtisztletű superintendenciája folyó hónap 18dikán Rév-Komáromban tartott közgyűlése' alkalmával, a' pápai Collegiumban az egyetemi philosophiának, természeti és hazai törvényeknek nyilvános rendes professorává tek. Stettner György ur, királyi táblai ügyvéd, ns Torna vmegye táblabírája, a' magyar Tudós Társaság levelező tagja 's a' tisztelt Társaság által Tudomány-tár czím alatt kiadandó folyóirat' választott redactora, neveztetett ki. A' tisztelt férfit a' magyar literatúrában Fenyéry Gyula név alatt több rendű iratai 's legközelebb Kresznerics' magyar szótárának kiadása által is érdemesítette. Legújabb munkája a' Váltójog (Jus Cambiale) sajtó alatt van 's rövid időn közvilágot fog látni.

Kaposvár jun. 15dikén: Felette érdekel minden érzékeny szívet Kapos-Mérei Mérey Emánuel', Somogy Várm. néhai ügyes és munkás szolgabírája' szerencsétlen házának gyászos esete. Ezen derék férfit, ki már ifjanta hazája 's királya védelmére az 1809diki felkeltek seregében fegyvert foga, teljes életét nyilvános hivatalokban tölté, 's midőn férjfiúságának legszebb korában édes megelegetés közt inná az anyai érzet boldogító örömeinek poharát, felette kedvelt leánykáját, ki épen fejlődő bimbajában vala, elveszté; kevés idő múlva maga is tüdő gyuladásba esvén, kihunyt, csakhamar követé szeretett édes atyját legnagyobb kisasszonya élete legszebb tavaszában, 's e' f. hónap 3dikán hitese is, született Gúthner Rozália, olly hirtelen elhunyt kedvesei után hanyatlott; és így csakhamar az egész nemzetséget egy szomorú sír földi. Annyival érzékenyebb ezen eset, hogy mind annyi legszebben viruló korában dült el. — A' szerencsétlenek nevét még fentartja egyetlen csemeték István, ki most a' kaposvári Gymnasiumban a' szelíd tudományok' másod évi tanulója.

A N G L I A.

A' felső ház jun. 4diki ülésében, melyben a' reformbill harmadszor olvastatott, 's elfogadtatott, lord Carnarvon és Buckingham (herczeg) felszólításokra 17 nemes lord iratá protestációját a' jegyzőkönyvbe. Más nap (5dikén) jutván e' bill az alsó házhoz vissza, még egyszer felemelé fejét az oppositio 's mély gyűlöletét a' jelen ministerium ellen kirebegé. Mind hasztalan! — O' Connell ur mosolygva kívánt szerencsét a' háznak, hogy a' bill szélesebb basissal 's a' választószabadság nagyobb kiterjedésével lépett a' felső házból vissza, mint oda felküldetett. — A' csekély, pusztá kifejezéseket illető mellékjavaslatok szavazás nélkül fogadtattak el 's más nap a' bill a' felső háznak ismét megküldeteti. Csak ekkor, a' bill elfogadtatása után, jelent meg ismét herczeg

Wellington a' parlamentbe, mellyet utóbb olly példás kudarczal hagyta el. 7dikén felhivatván ide az alsó ház, csak 9 pair jelenlétében, biztosság által 's nem személyesen, mint a' nagyobb rész ohajtá és várá, adták meg a' billnek a' királyi sanctio. Az alsó ház ez és előbbi napoki üléseiben kevés nevezetes történt; a' scott reformbill czikelyeiből több fogadtatott el 's kérelmek adattak be a' végett, hogy az irlandi reformbill nagyobb terjedéket 's liberalitást kapjon.

A' felső ház jun. 8diki ülésében azt kérdi lord Carberry, mikor fog a' ház az irlandi tize d bill iránt tudósítani. Marquis Lansdowne feleli, hogy az ebbeli biztosság munkája végéhez közelit 's még ezen parlamenti ülések alatt bizonyosan fog ez iránt bill beadatni. Erre a' ház jun. 13dikáig eloszlott. Ugyan ez nap az alsó házban kérde lord Althorp a' scotiai tagokat, mikor akarnák a' scott reformbillt tovább vitattatni, minthogy 13dikára az irlandi reformbill van kitűzve. O'Connell indítványára meghatározatott, hogy a' scott reformbill 13dikán, az irlandi pedig 15dikén fog elővétetni; mire a' ház szinte 13dikáig halasztá ülését.

Lord Heytesbury eddigi angol követ Pétervárától visszahivatott. Percy ur helyett más küldetett Helvetiába, 's több más változás váratik még 's tétetett már a' külföldi angol diplomatiában. Azioniai szigetek lord-főbiztosává sir Fr. Adam helyébe sir T. Macdonald alsó házi követ neveztetett ki. Lord Granville követül Párisban megmarad.

Hg. Talleyrandot gróf Flahaute fogja a' londoni követségben felváltani.

A' conferentia utóbbi három u. m. a' 61, 62 és 63dik protocollumát közölte Belgiummal és Hollandiával. A' 63dik Hollandiának legújabb, vonakodó nyilatkozását foglalja magában.

Bentham Jeremiás, az europai pub-

licisták veteránja, Londonban jun. 6dikán 85 évében meghalt.

FRANCZIAORSZÁG.

(Allg. Zeit). A' ministerek jun. 5dikén a' királynak több óráig eltitkolák a' párisi történeteket; néki csak annyit jelentének, hogy a' fővárosban zavargás támadt, de nem, hogy a' polgárok egymást öldöklék. Mihelyt a' király ezen utolsót St. Cloudban meghallá, tüstént kelteté alvó nejét és gyermekeit, királynénak és herczegasszonyoknak pongyolán kelle kocsira ülniök, 's imígy jött háznépével Lajos Fülöp Párisba, a' ministerekre rendkívül neheztelvén, hogy a' történt dolgokról őt korábban és hűvebben nem értesíték. — Azonnal összevegyült a' ministeri tanács; itt vevé Montalivet mint belső dolgok ministere egyebek közt azon felelet' terhét magára, hogy a' Tribune' sajtója zár alá vétessék, a' mi másnap reggeli 4 órakor végre is hajtatott. Hasonló sors érte a' Quotidienne, Courrier de l'Europe, Bridoisson, Courrier Français, Journal du Commerce, 's National czimű hírlapokat, melly utolsónak tegnapi száma azért foglaltatott el, mivel a' támadás ügyét védlé, 's azt mondá, hogy mindennyi vér újra csak egy dynastiának érdekei mellett ontatik. — A' lázzadás tegnap estve 6 órakor nyomtatott el. E' rémesetek Páris szívet mély szomorúságba süllyeszték, 's azok hihetóleg nem utolsók. A' pártok dühét ápolja a' kiontott vér. — A' király nagy veszedelmnek tevő ki magát az által, hogy az öldöklés' helyein személyesen megjelent, de ezen tettével a' nép elhajlott szívet némiképen még is visszahódítá, 's reá csakugyan egy lövés sem történt. — Érdemes vala a' börse körül lenni, midőn ide megérkezett a' hír, hogy a' patrioták' vesztesége már bizonyos; a' tőzsér nép' halavány arczán egyszerre legédesebb megelégedés mutatkozott, 's az egész börse, úgy szólván, mosolygásnak indult. Őt órakor — még az

álgynk dörögtek — már a' tőkepénzek' be-
cse 10 sous-val emelkedett. — Párisban (s
ezt a' Journal des Debats mondja) 40,000
főből álló rendes katonaság volt jelen, 's
ide számítván 20,000 nemzeti gárdát, te-
hát 60,000 fegyveres ellen harczolt egy gy-
akorlatlan népcsapat. Ezen bőszerűségük bá-
torsága egyértelműleg dicsértetik, ők csuda
jeleket adták a' bajnok buzdulatnak. Váltig
kiálták: Éljen a' Respublica! de nem talál-
tak viszhangot a' nép keblében. Ők a' sza-
badságnak legtisztább, de nem legokosabb
barátai voltak. És még is ma őket sokan a'
Carlistákkal való szövetségük vétkével ter-
helik! — Valóban, a' ki szívének szent
tévedése, a' ki egy ideális jövődönnek szép
álma mellett illy életelszánással hal meg,
az nem szövetsézik ama' bűdös tapadó sár-
ral, mellyet az elmúlt idő nekünk a' Car-
listák neve alatt hagyott vissza. Én, Iste-
nemre mondom! (így ír egy párisi levele-
ző) nem vagyok republicanus, én tudom,
ha a' republicanusok győznek, nekem tor-
komat metszik, csupán, mivel nem csudá-
lom mind azt, a' mit ők csudálnak; — és
mégis ma egymást érték könnyűim, midőn
elvetődtem azon helyekre, mellyeket szí-
vők' vére pirosít. Egy magas, többi közül
kiváló ház, melly a' St. Mery utczaköz-
nek végén áll 's Café Leclerque nevet visel,
volt hihetőleg a' republicanusok' főszállása.
Itt tarták magokat legtovább, itt tevék a'
végső ellentállást (6dikán estve). Nem kér-
tek ők kegyelmet, 's csaknem mindnyájan
puskagyilok által hullottak halomra. Itt es-
tek el a' polytechnikai iskolának legtöbb ne-
vendéki. Itt folyt a' Franciaország legtüze-
sebb vére. — Mindazáltal csalatkozik, a'
ki azt gondolja, hogy a' republicanusok csu-
pa fiatal hagymáz fejekből állottak. Sok él-
tes emberek voltak fegyveres társaik. Egy
fiatal asszony, kivel St. Mery templománál
szóltam, érzékenyen kesergé nagy atyja' ha-
lálát; ez az öreg különben elvonult csen-
des életet élt, — de, midőn a' vörös zászló-
t megpillantotta, 's — éljen a' respublica!

— hallotta kiáltozni, kezébe szorította régi
lándzsáját, erőtlen inain az ifjú küzdők kö-
zé sietett, 's velök meg halt. — Szegény
Ósz! ő „a' hegynek“ pásztorsípját véle hal-
lani, emlékezetében első szabadságérzelme
megújult 's az ifjúság' álmát még egyszer
akará álmodni! Nyugodjanak békeességben!
— E' szerencsétlen revolutionnak követke-
zései előre láthatók. Már ezeken fellyül be-
fogattak, 's lehet hogy a' visszarámítás
theoriája még több áldozatokat is kívánand.
— Egy szabómestert, ki ma reggel a' Ven-
domepiacson a' republicanusok' jó szándé-
kát szóba merte hozni, egy izmos asszony
(hihetőleg felesége) hatalmasan megpáholt.
Ez valóságos contrarevolutio!

A' házfürkészesek — a' Moniteur sze-
rint — jun. 8dikán Párisnak sok részei-
ben folytak, 's ujra sok fegyver és puska-
por jutott a' kormány kezébe. Némelly ne-
vezetesebb befogdozások is történtek. Több
jövevény bñjdosók már elmozdítottak a' fő-
városból. — Párisnak minden börtönei töm-
vék. A' fegyveres elfogottak többnyire mind-
nyáján Vincennesbe vitettek el. A' külön-
féle kórházakba eddig 354 sebesült hoza-
tott be; több mint fele katonákból és váro-
si örökből áll, a' többi nagyobb részét csak
a' legalsó néposztályból való.

A' sebhedtek és elhullottak számát nem
tudhatni még pontosan. A' rendes katona-
ságból mintegy 400 sebes vitétt a' katona
kórházakba; a' nemzeti őrség sebesülte mint-
egy 100—150et tehetnek. Az elhullottak
számát a' sereg és őrségiek között mindössze
120—150re teszik; mennyi hullott el a' tá-
madók (insurgens) közül lehetetlen vala még
eddig kitudni. Ujabb hírek 600ra teszik az
elestek számát; biztos neveztetett ki az
ebbeli nyomozódásra.

Jun. 9dikén a' király a' következő le-
velet bocsátá marsal Lobauhoz, (a' seine-
megyei national-garde fővezéréhez): Ked-
ves marsal! Midőn előre is kijelentem az
Urnak örömemet, mellyet holnap érzeni

fogok azon bajnoki nemzeti őrség gyülekezetén, melly olly vitézül harczolt a' mi törvényink, intézkedésink 's ama' korona mellett, mellyet én a' nemzeti akarat következésében dicsőségemnek tartok viselnem: nem mulaszthatom el egyszersmind sajnálatomat fejeznem ki azon, hogy a' becsületrend keresztjeihez, mellyeket én ez alkalommal kiosztani szándékozám, tartozó előkészületek addig be nem végződhetnek. Nyugtalanul kívántam mellőkre függeszteni a' becsület keresztjét azoknak, kik azt vitézségek 's magok felajánlása által a' nemzeti ügyért olly igen megérdemlék, 's szíven ebben némü vigasztalást talált volna mindazért a' mit szenvedett, midőn franczia vért látott Paris utczaiban folyni. Kénytelenítetvén azonban e' kiosztást elhalasztani, én azt a' jövő július 29dikére teszem ált, mint a' mi dicsó revolutiónk (jul. 1830) második évnapjára. Juniusban szinte mint júliusban ők ugyan azon ügyért harczoltak, ekkor és akkor egy-azon ügy győzött. Legyen tehát kedves marsal, azon hőslélkü nemzeti őrségnél, mellyet olly dicsőn vezérlett, nekem tolmácsom, és saját részére fogadja el mind azon érzések kifejezését, mellyekkel vagyok — jóakarója (bien affectionné) Lajos Filep.“ A' jun. 5 és 6iki sebhedtek gyámolítására 50,000 frankot adott Ó Felsége.

Paris jun. 10dikén reggeli 11 órakor: „Paris tökéletes csendben van. A' király szemléletet tart a' seine-megyei nemzeti őrség, 's valamennyi sorsereg felett. Minden jól megy.“ Délután 6 órakor: „A' revue végződik. Soha sem mutatta magát a' király nyomdokain nagyobb lelkesedés; Paris nyugta talán soha sem vala biztosabb. A' kormány jó híreket kapott nyugotról. Lahoussaie el van foglalva. Clisson kastélya, hova több pártvezér vonult, élénk eldénállás után, meggyújtatott 's leöletett minden, vagy benégett. A' neveket még nem tudjuk.“ (Strassburgba küldött telegraphi hírek).

A' Moniteur ugyan ez nap (10ikén) így ír: Az a' hir terjedezett, mintha többen az utóbbi zavarokban részesültek közül részint a' Vincennes-i védfal-árkokban, részint a' grenellei sikon már agyon lövettek volna. A' kormány nem véli lehetőnek, hogy illyes, a' leggyalázatosb gonoszság költötte hírek a' legvakabb könnyenhivóségnél is helyet találának. Vádolni ollyas tettekről, mellyek sem korunkhoz, sem honunkhoz nem illenek, valóban lehetetlen olly kormányt, mellynek minden színü ellenféliek (oppositiobeliek) hol az egyik hol a' másik pártbeli rendzavarók iránt mutatott lágyágát lobbanták szemére, 's a' melly minekutána az összeesküdt pártok ellen szigorubb visszatoló rendszabásokra kényszerítettett, a' legapróbb óvatokkal él, hogy azon rendszabások hatása megszorítottassék 's módosítottassék. — Kell e tehát még mondania, hogy a' bünösök vagy bünhódhetők személyei, mihelyt a' törvényszék kezeiben vannak, előtte szentek, hogy egyedül a' törvény ítélend sorsok felől, 's hogy a' törvény által kiszabott formák a' leglelkismeretesb tekintettel fognak megtartatni? —

Hogy a' haditörvényszék ítéleteiben a' törvényszeres formák annál bizonyosabban megtartassanak, a' hadminister azt kívánta, hogy azon törvényszék mindenik referense mellé a' királyi ügyvédnek egyegy helyettese (substitutus) adassék. Ebben a' pecsétör is megegyezett 's a' rendszabás azzonnal teljesítettett. A' haditörvényszék 8dikán kapá az első, ide tartozó actákat 's másnap azok vizsgálatához hozzá fogott.

A' királyi törvényszék (Curia) azon nyilatkozást adván, hogy a' junius 4 és 5-diki politikai vétségekről itélni nem fog, hanem azokat az ostromállapotnak, melly csak 6dikán rendeltetett meg, következésében állítandó haditörvényszékhez utasítja, minél fogva ezen utóbbi rendelés (az ostrom állapot) visszaható erejü lesz: a' parisi ügyvédkar tanakodást tart ezen nyilatkozás törvényessége felett 's mint hallik,

Dupin ur annak semmisítését (cassatio) hozta javalatba.

Pagès és Laboissière követkamarai tagok ellen kiadott elfogatási parancs nem alkalmaztatott. Sikeretlen fürkészetek történtek június 9dikén lakjaikon. Fitzjames pairnek fija fogatott el, nem maga a' duc. Chateaubriand szinte szabadon van Parisban.

A' legutolsó telegraphi hir, melly Parisból e' h. 11dikén délb. 1 órakor indult ki Strassburgba, oly épen megnyugtatónak hirdeti a' főváros állapotját, hogy szükségtelennek tartja a' minister ez iránt több telegraphi tudósítás küldését.

A' követkamarai oppositio nyilatkozását (l. Jelenkor 47 és 48) a' juste milieu-rendszer folytatása ellen, eddig elé 91 tag írta már alá. Hire van, hogy a' parlament júliusban egybe fog hivatni.

A' Moniteur is hivatalosan közli már a' Belgák királyának Louise franczia kir. herczegasszonnyal leendő egybekelését. A' két nemzet, úgy mond, ezen szövetségben kölcsönös gyámol zálogát 's Europa a' közös béke természetes garantiáját fogja feltalálni.

OLASZORSZÁG.

(Allg. Zeit.) Ancona, jun. 3dikán. Már rég ki akarta városunk liberalis felekezete, nem a' szolgálai, nem a' támadó, hanem a' világos eszü, ép szivü polgárság a' maga ohajtásit saját Felsége és Francziaország előtt fejteni. E' végre a' mai nap választott. Korán réggel már többet lehet köztük látni rózsával keblökön 's a' nemzeti (zöld-fehér-piros) háromszínnel. Nem tudtuk, mi akar történni. Nyolcz óra tájban gyülekezni kezdenek a' játékszin-piaczán, 11 órakor a' piacz tömve volt. Ekkor nyolcz, köz tiszteletü 's tekintetü férjfi jelent meg a' nemesség, ügyvédek, kereskedők 's kézművesek közül, kik, az egész néptömeg utánok, legszebb rend és csenddel a' franczia general lakásához mentek 's neki a' következő kérelmet adák által: Cubières ge-

neralhoz, a' franczia sereg fejéhez Anconában. General Ur! Ancona polgárai, nem lévén városi tisztség, melly őket képezhetné, önmagok ez ünnepélyes tettet (actus) rendelék, melly által a' Szent Széknek, 's Uraságodnak, mint képviselőnek, általában pedig a' jelen és utó kornak azon meghatározott ohajtásokat fejezzék ki, hogy nekik a' (pápai) kormányszéktől egy bölcs és tökéletes reform adassék. Azon súlyos és számtalan baj 's inség, melly ezen szép tartományokat (Olaszországot) annyi idő óta sanyargatja, világos bizonyság, hogy a' jelen törvények a' mai civilisatio szükségéhez, 's kívánataihoz nem illenek. Tudja most mindenki, hogy a' kormány jótékony és igazságos csak úgy lehet, ha azon hármias (törvényadó, végrchajtó, igazgató) hatalom, mellyből a' felség (souveraineté) áll, pontosan osztatik el; hogy a' pénzügyi, (financz), polgári, fenyítő 's katonai törvénykönyvnek bölcs és világos szerkezetűnek kell lennie, 's hogy e' törvények megtartásáról garantiák (biztosítások) szükségesek. — E' végett Ancona polgárai az europai nagy hatalmakat kérik eziránti közbenjárásokért a' Szent-Széknel. Ők mindnyájan egyiránt a' haza szent szeretetétől lelkesülnek, habár némellyeket talán a' jöhető történetek bizonytalansága 's más tekintetek akadályoznak is kívánataikat nyilván kifejteni. Kérik ezen előterjesztésüket kegyvel fogadtatni, minthogy annak tartalma egyedül a' még történhető rosznak elhárítására céloz; egyszersmind élnek ez alkalommal is alázatos hódolásokat 's tiszteletöket fő urok, (a' pápa) iránt kifejezni. Ancona jun. 3dikán 1832." A' general felele, hogy ő ugyan helyeztetése által semmi egyenes lépésre e' tárgyban felhatalmazva nincs; de a' kérelem igazságos léte reményl-teti vele, hogy a' pápai kormány nem fog vonakodni az Anconabéliek köz ohajtását tekintetbe venni 's ő magára vállalja azt a' franczia követtel is, Romában, közleni. Kétségkívül, ugymond, az ausztriai kormány

is átlátandja azon kérelem eszességét, melly neki a' védelme alatt lévő olasz (egyházbirtoki) tartományok népétől szinte áltadatott. E' válasz a' követséget és népet szerfelett megörvendezteté, folyvást zengett az: éljen a' törvény! éljen az egyeség! a' general! a' francia nemzet! — Ezután a' küldöttség-gróf Fiorenzihez, a' pápai prolegatushoz, ment 's annak az előbbihez hasonló nyilatkozást és kérelmet nyújtott által, mellyet ez nem csak igazságosnak, hanem a' kormány régi ígéreteivel egyezőnek is találván, azt nyomban a' statutitoknokhoz küldeni megígérte. Továbbá kinyilatkozta, hogy ő a' hozzá épen ma érkezett felsőbb rendelet szerint a' város kormányát tovább is viendi. A' nép itt is az említett evvivákra (éljenekre) fakadt, 's zászlóját, mellyen e' szavak állottak: Buone leggi di garantita inviolabilitá (azaz: jó törvények biztosított sérthetlenséggel) a' börse kapuja felett kifüggesztvén, a' legnagyobb csenddel ismét eloszlott; a' kérelmek kinyomtatván, a' szokott helyeken folszögeztettek 's estve a' város és színház kivilágítottak.

TÖRÖK BIRODALOM.

A' boszniai legujabb hírek szerint Firdus, livnói felköltési kapitány szerencsésen egyesité kised csapatját a' sereglioit 's mostani felköltekekkel, kiknek fegyveres erejük 15,000-re terjed, 's így Osmánbég vezérlete alatt, majus 7dikén a' nevisignei pusztán megtámadák az uralkodáshoz hív feliek seregét, mellyet a' stolaczi basa Ali

vezérlett, azt tetemesen megverék 's elszéleszték; a' szerte futottak, elfogottak vagy sebeseken kívül 300 a' csatamezőn maradt holtan, 's ezek közt a' vezér testvére is, 's maga Ali is csak ügyelbajjal menekhete valami 150 fegyveresivel a' stolaczi várba, hol már most a' felköltektől kemény ostrom alatt tartatik; ezek a' várost mint hillelik felakarják gyujtani hogy az ostromlótat annál hamarabb megvihassák, egyébiránt mint győztesek az egész tartományban szerte kószálva dulkan vagy rendre ölnek mindent, mi még az uralkodáshoz ragaszkodik.

Mennél inkább kímélte a' szultán előbb a' hatalmas aegyptusi alkirályt, annál ingerlettebb már most ellene bosszuja; a' reá mondott átkon felül nagy pénzsummát teve fejére ki, mire már számosan is jelentkeznek, legközelebb egy csapat ozman ifjuság hagyá Konstantinápolyt el a' tett kivitelére, olly nyilatkozással azonban, hogy az elnyert vérdíjt egy katona kórház alapításra ajánlandják.

Pénzfolyamat:

Bécs (Junius 19dikén) közép ár:

Státus 5 pC. kötelezőlev.	87 $\frac{1}{7}$ p. p.
— 4 pC.	77 — — —
— 1820diki nyeres. kölcsön	— — — —
— 1821diki	123 — — —
Bécs vár. 2 $\frac{1}{2}$ pC. banko-kötel.	47 $\frac{1}{2}$ — —
Az udv. kam. 2 $\frac{1}{2}$ perCnt kötel.	— — — —
Bank-actiák v. részvények darabja 1140	— — — —

A' gabonának pesti piaczi ára Junius 22dikén 1832.

Pozs. m. vtó. gar.	legjobb	középszerü	csékélyebb	Pozs. m. vtó. gar.	legjobb	középszerü	csékélyebb
Tisztabúza	133 $\frac{1}{2}$	120	113 $\frac{1}{2}$	Zab	30	29 $\frac{1}{2}$	28
Kétszeres	93 $\frac{1}{2}$	86 $\frac{2}{3}$	—	Köles	—	—	—
Rozs	56	54 $\frac{2}{3}$	53 $\frac{1}{2}$	Köles-kása	100	—	—
Arpa	43 $\frac{1}{2}$	42	40	Kukoricza	42	41 $\frac{1}{2}$	40

Szerkezteti Helmeazy. — Nyomatja Landerer.